

ROČNÍK 5

SPEKTRUM

ČASOPIS INTEGROVANÉHO ODBOROVÉHO ZVÄZU

Číslo 3 Júl 2013

Z obsahu:

- Z rokovania predsedníctva IOZ /s. 2 • Rokovali regionálne rady /s. 2
- Odvetvová tripartita /s. 3 • Zo súťaže žiakov SŠ v BOZP /s. 4 a 5
 - Rada mladých IOZ informuje /s. 6 a 7

www.ioz.sk

II. ZJAZD IOZ – PRÍPRAVA JE V POSLEDNEJ FÁZE

Vzhľadom na letné obdobie, pre mnohých dovolenkové, dôležité termíny prípravy zjazdu boli stanovené práve do jeho začiatku. Príprave II. zjazdu sa na svojich rokovaníach venovali orgány odborového zväzu, vrátane regionálnych orgánov IOZ, komisie pre obsahovú a organizačnú prípravu zjazdu i základné organizácie.

Po februárových zasadnutí regionálnych rád IOZ (viď SPEKTRUM 1/2013), ktoré sa venovali najmä zastúpeniu regiónov na zjazde a príprave volieb delegátov v súlade s Volebným poriadkom IOZ, bolo obdobie marca až mája t.r. venované predovšetkým obsahovej príprave II. zjazdu a to: návrhu zmien Stanov IOZ, návrhu Programu IOZ na 2. volebné obdobie, roky 2014 – 2018, obsahu faktografického materiálu o činnosti IOZ od I. zjazdu IOZ, pripomienkovanie návrhov základných obsahových dokumentov základnými organizáciami (SPEKTRUM 2/2013).

V období máj až jún bolo ukončené pripomienkovanie dokumentov zjazdu v základných organizáciách IOZ a následné spracovanie pripomienok základných organizácií v obsahovej komisii pre prípravu zjazdu a Predsedníctve IOZ, ktoré ich po vyhodnotení a prerokovaní postúpili s odporúčaniami na záverečné prerokovanie v orgánoch IOZ. V rámci pripomienkovania boli *doručené pripomienky, resp. návrhy od dvoch ZO IOZ a to ZO IOZ pri ECCO Slovakia, a.s. Martin (2 návrhy k Stanovám) a ZO IOZ pri Odeva, s.r.o. Lipany (1 návrh k Programu) IOZ a 1 návrh v rámci vnútorného prerokovania Úradu IOZ k Stanovám IOZ.*

V návrhu úprav Stanov jeden smeroval ku kompetencii orgánov základných organizácií. Aj súčasné Stanovy túto otázku riešia v súlade s príslušným ustanovením Zákonníka práce. Druhý odporúča vypustiť spresnenie dĺžky volebného obdobia orgánov a organizačných jednotiek, t.j. aj základných organizácií zväzu. To by však narušilo platný princíp zhodnosti päťročného funkčného obdobia pre všetky orgány. Po prerokovaní a zhodnotení návrhov, obsahová komisia ani Predsedníctvo IOZ neodporučili ich akceptovať. Tretí návrh, ktorý bol technického charakteru a to zosúladienie ustanovení týkajúcich sa novo koncipovaných kompetencií regionálnych rád IOZ, komisia aj predsedníctvo odporúčili prijať.

Odporúčanie k návrhu Programu IOZ na

roky 2014–2018 obsahuje príklady konkrétnych aktivít zväzu pre členskú základňu a zvyšovania členskej základne. Nakoľko v širšom význame táto požiadavka je riešená v návrhu Programu a vzhľadom na jej obsah (návrh je uvádzaný ako príklad) komisia a predsedníctvo návrh odporúčili akceptovať, ale s tým, že bude riešený v rámci rozpracovania schváleného Programu IOZ v hlavných úlohách na jednotlivé roky. Postup prerokovania a riešenie predmetných návrhov boli prekonzultované so zástupcami navrhujúcich ZO a vysvetlené stanovisko komisie a Predsedníctva IOZ k nim.

Obsahová komisia a Predsedníctvo IOZ odporúčili Snemu IOZ na prerokovanie návrhy rokovacieho a volebného poriadku II. zjazdu IOZ.

Predsedníctvo IOZ prerokovalo celkovú realizáciu obsahovej a organizačnej prípravy II. zjazdu IOZ, vrátane informácie o konaní členských schôdzí a konferencií v ZO IOZ a zároveň konštatovalo, že úlohy prijaté pre prípravu zjazdu sú plnené v súlade s prijatým harmonogramom.

Do prípravy zjazdu sa aktívne zapojila aj Revízná komisia, ktorá na svojom júnovom rokovaní prerokovala návrh Správy o činnosti RK IOZ od I. zjazdu IOZ a podklady do faktov a čísel za RK IOZ.

Čiastočným završením tejto etapy prípravy zjazdu boli júnové rokovania regionálnych rád zväzu. Rady v súlade so základnými dokumentmi zväzu prerokovali obsahovú a organizačnú prípravu zjazdu, výsledky pripomienkovania návrhov základných dokumentov IOZ základnými organizáciami, schválili návrhy kandidátov na funkcie predsedu a podpredsedu IOZ, návrhy kandidátov na zloženie pracovných komisií zjazdu za príslušný región a prerokovali informácie o konaní členských schôdzí, resp. konferencií základných organizácií IOZ.

Významným aktom regionálnych rád boli voľby orgánov jednotlivých regiónov pre 2. volebné obdobie. Regionálne rady (delegovaní zástupcovia ZO) si volili predsedu, prvý-krát tiež podpredsedu a výbor regionálnej rady. (Okrem regiónu Bratislava, nakoľko pre akt volieb rada nebola uznášaniaschopná. Zasadnutie RR Bratislava na ktorej budú vykonané voľby orgánov RR sa bude konať 30. júla 2013 v sídle IOZ.)

Marta Brodzianska, podpredsedníčka IOZ

PRÍPRAVA ZJAZDU Z POHLEDU REGIONÁLNYCH AUTORÍT

Otázka: Ako vnímate tento rok ako odborár, člen vrcholových orgánov IOZ, čo všetko od jeho začiatku bolo treba vykonať, čo sa podarilo a čo ešte treba vykonať do jeho konania, do decembra?

Štefan Szalay, predseda RR IOZ Košice

Je mi veľmi ľúto, že z dôvodu dlhodobej PN som sa doposiaľ osobne nemohol zúčastniť procesu prípravy zjazdu. Avšak mal som možnosť všetky dokumenty preštudovať a hlavne prostredníctvom regionálnej koordinátorky J. Fröhlichovej a ďalších funkcionárov, konzultovať a byť informovaný z rokovaní orgánov, ktoré sú zodpovedné za prípravu zjazdu. Moje presvedčenie je, že Integrovaný odborový zväz je perfektne pripravený na konanie II. zjazdu a do jeho konania zostávajú len doladiť niektoré technické a organizačné záležitosti. Verím, že zjazd potvrdí akceschopnosť a prospešnosť vzniku Integrovaného odborového zväzu pre všetkých jeho členov.

Jozef Bóna, predseda RR IOZ Nitra

Rok 2013, ktorý je rokom konania II. zjazdu IOZ, je ťažko vnímať iba ako odborár a zároveň člen vrcholových orgánov, hoci po odborárskej linke môžem skonštatovať, že to, čo bolo plánované je aj splnené. Zároveň ako predseda ZO vo výrobnjej organizácii, kde vykonávam hospodársku funkciu, nemôžem vysloviť spokojnosť so situáciou na Slovensku, ktorá sa samozrejme premieta i v našej organizácii, a to znížovanie stavu zamestnancov a z toho vyplývajúci pokles členskej základne. Samozrejme dúfam, že po rôznych opatreniach v organizácii už v ďalšom období po doterajších opatreniach sa aj situácia uklidní, a na rokovaní II. zjazdu IOZ budem môcť skonštatovať, že pokračujeme ďalej do budúcich rokov a to nielen ako zamestnanci, ale aj ako odborári.

Jana Kotířová, predsedníčka RR IOZ Žilina

Uplynulé obdobie roku 2013 môžeme v plnení úloh, či už na úrovni IOZ, tak aj na úrovni nášho regiónu Žilina hodnotiť pozitívne. Úlohy, ktoré bolo treba splniť, sa naplňali, vrátane prípravy II. zjazdu IOZ. V mojej odpovedi ďalej môžem nadviazať na J. Bónu. Žiaľ, smutnejšie moje pozneranie je z pohľadu predsedníčky ZO, nakoľko u zamestnávateľa sa situácia komplikovala. Ak sa celková situácia v stavebnom priemysle na Slovensku nezmení a nepriđe k jeho celkovému urýchlenému oživeniu, tak výhľadovo skončí aj moja súčasná odborárska práca. Verím, že situácia sa zmení, že „môj optimizmus bude víťazom“.

Stanislav Doležal, predseda RR IOZ Bratislava

Od I. zjazdu IOZ sme sa snažili plniť úlohy v zmysle prijatých záverov, uznesení, potrieb a požiadaviek ZO a členov. Aj úlohy a ciele v rámci prípravy II. zjazdu sú plnené v stanovených termínoch a z hľadiska obsahu kvalitne. Je smutné, že v závere 1. volebného obdobia RR Bratislava nebola schopná uznášať sa pre akt volieb a preto nemohli byť vykonané voľby do orgánov regionálnej rady pre druhé volebné obdobie. Dúfam, že v náhradnom termíne sa to podarí.

Marta Brodzianska

Z ROKOVANIA PREDSEDNÍCTVA ODBOROVÉHO ZVÄZU

30. mája t.r. sa v Bratislave zišlo na svoje rokovanie Predsedníctvo Integrovaného odborového zväzu, ktoré viedol predseda OZ D. Barčík. V úvode rokovania došlo k doplneniu programu o niektoré aktuálne informácie. V ďalšom predsedníctvo po konštatovaní, že uznesenia sú splnené a dlhodobé v trvaní, ich kontrolu zobralo na vedomie bez pripomienok.

Po krátkej rozprave zobralo predsedníctvo bez pripomienok na vedomie aj vyhodnotenie 9. Snemu IOZ, ktorý sa uskutočnil v apríli t.r. V časti rokovania o realizácii obsahovej a organizačnej prípravy II. zjazdu odborového zväzu bola podaná informácia o súčasnej etape zjazdových príprav a boli prerokované návrhy rokovacieho a volebného poriadku. Taktiež bola podaná informácia z rokovania Obsahovej komisie pre prípravu druhého zjazdu. Informácie a predložené návrhy v tomto bode programu boli zobrazené na vedomie bez pripomienok.

Následne predsedníctvo prerokovalo zabezpečenie júnových regionálnych rád, kde ťažiskom rokovaní budú zjazdové prípravy. Materiál bol zobrazený na vedomie. V časti rokovania o me-

dzinárodnej činnosti predsedníctvo zobralo na vedomie správy zo zahraničných pracovných ciest, schválilo účasť zástupcov odborového zväzu na podujatiach v zahraničí a prijatie zástupcov partnerských OZ na Slovensku.

Po prerokovaní zápisu a výmazu základných organizácií do a zo zoznamu ZO predsedníctvo schválilo nové ZO IOZ Novo Nordisk Slovakia, s.r.o. (05-1061-101) s príslušnosťou k Regionálnej rade v Bratislave a ZO IOZ MTA Slovakia, s.r.o. (05-3257-216) s príslušnosťou k Regionálnej rade v Nitre. Zanikla ZO IOZ STAVO-ÚDRŽBA, a.s. (05-2028-112) príslušná k Regionálnej rade v Bratislave.

Predsedníctvo schválilo použitie 2 percent zaplatenej dane z príjmu za rok 2011 zrealizovanej v roku 2013 pre členov a členky ZO IOZ Strenej odbornej školy obchodu a služieb v Trnave v čiastke 294,83 eur. V závere boli prerokované informácie o činnosti orgánov IOZ a KOZ SR, o rokovaní Rady členov JMF ZOO SR, o 39. ročníku súťaže žiakov SŠ z predpisov BOZP. Informácie boli zobrazené na vedomie bez pripomienok.

-d-

Rokovali regionálne rady IOZ

Regionálna rada, Bratislava

Regionálna rada Integrovaného odborového zväzu (RR IOZ) je orgánom odborového zväzu v regióne. Za svoju činnosť sa zodpovedá zjazdu, snemu a predsedníctvu odborového zväzu. Koordinuje činnosť a záujmy základných organizácií v regióne. Tolko z dokumentov IOZ, avšak treba pripomenúť aj to, že regionálnym radám prináleží významná úloha v príprave zjazdu odborového zväzu. Tejto významnej úlohy sa musia zhostiť RR IOZ v tomto a nasledujúcom období, keď rozhodujú o tvári zväzu pre nasledujúce obdobie.

Zasadnutia regionálnych rád sa konali od 17. do 28. júna 2013. Išlo o šieste zasadnutie v tomto volebnom období v programe ktorého dominantou bola realizácia obsahovej a organizačnej prípravy zjazdu IOZ. Táto príprava sa

Regionálna rada, Košice

dostala do štádia, keď už sú známe výsledky pripomienkového konania dokumentov, ktoré budú predkladané na druhý zjazd. Na týchto rokovaní boli tiež predložené návrhy na kandidátov do najvyšších zväzových funkcií a návrhy na členov komisií, ktoré budú na zjazde pracovať.

Na rokovaní rád boli vykonané voľby predsedu a podpredsedu RR, člena predsedníctva IOZ, členov výboru IOZ pre druhé volebné obdobie.

Okrem týchto dôležitých úloh boli poskytnuté aktuálne informácie z prostredia orgánov IOZ, odvetvových tripartít, KOZ SR a HSR. Stav v oblasti kolektívneho vyjednávania na úrovni zväzu a základných organizácií uzatváral program rokovaní regionálnych rád.

-red-

Regionálna rada, Nitra

Regionálna rada, Žilina

Vyjednávači o Kolektívnych zmluvách vyššieho stupňa pre štátnu a verejnú službu pre rok 2013 sa vrátili za rokovací stôl

Kolektívne vyjednávanie o zvýšení platových taríf pre rok 2013 v súlade s čl. II. bod. 3 Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme na rok 2013 a Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa v štátnej službe na rok 2013 (ďalej len „KZVS“) sa uskutočnilo 1. júla 2013 (podľa dohodnutého príslušného ustanovenia KZVS sa malo uskutočniť v máji t.r.).

Rokovania sa zúčastnili vyjednávači za stranu vlády, odborov a vyšších územných celkov. Štátny tajomník MPSVaR SR Branislav Ondruš neplnenie termínu vyjednávania odôvodnil meškaním vyhodnotenia vývoja plnenia príjmov do štátneho rozpočtu a neplnením príjmov. Ako uviedol, tieto výsledky spôsobujú komplikácie nielen v tomto roku, ale ich negatívny dôsledok sa prejaví aj v rokoch nasledujúcich.

Posledná valorizácia plátov zamestnancov v štátnej a vo verejnej sfére bola v roku 2010 a to len o jedno percento. Preto hlavný vyjednávač za stranu odborov Anton Szalay upozornil na prepad reálnych plátov vo výške okolo 10 % a na skutočnosť, že v dôsledku šetrenia verejných financií dochádza aj k postupnému prepúšťaniu zamestnancov.

Na požiadavku zástupcov zamestnancov – 10 % valorizáciu plátov, ktorú zástupcovia vlády a zamestnávateľov neprijali, reagoval aj Radovan Majerský, generálny riaditeľ sekcie rozpočtovej politiky MF SR. Potvrdil slová štátneho tajomníka B. Ondruša, týkajúce sa vývoja verejných financií. Zvýraznil, že vyhladky sú oveľa horšie ako predpokladali. Pri tomto konštatovaní poukázal na skutočnosť, že nakoľko SR je otvorenou ekonomikou, preto na jej vývoj má vplyv aj vývoj ekonomík ostatných štátov. Argumentácia vychádzala z aktuálneho vývoja ekonomiky SR a príjmov štátneho rozpočtu za prvých šesť mesiacov s prepadom asi o 700 miliónov EUR. Zároveň došlo aj k poklesu príjmov VÚC a miest a obcí. A zopakoval, že na základe takto sa vyvíjajúcich hospodárskych výsledkov k žiadnej valorizácii plátov dôjsť nemôže.

K stanovisku vlády sa pripojili aj ostatní zamestnávateľi, aj keď uznali argumentáciu odborárov a zvýšenie plátov v tomto roku odmietli. Zástupcovia zamestnancov po prehodnotení argumentov a celkovej situácie, ustúpili od plošnej úpravy plátov v tomto roku, ale zároveň odmietli, aby sa týmto kolektívne vyjednávanie pre rok 2013 ukončilo. Preto odborári predložili návrh, aby všetkým zamestnancom verejnej správy, na ktorých sa obidve KZVS vzťahujú, bola vyplatená jednorazová a jednotná finančná kompenzácia, a to v novembrovej výplate. Po dohode vyjednávači za zamestnancov navrhli, aby výška kompenzácie vychádzala z minimálnej mzdy stanovenej v SR pre rok 2013 a to na úrovni 50 %. (MM od 1. 1. 2013 – 337,70 €). Zástupcovia vlády vzali nový návrh na vedomie, s tým, že ministerstvo financií musí prepočítať dopady návrhu a vyjadriť sa môžu až keď bude známa aktualizovaná makroekonomická prognóza vývoja ekonomiky SR a príjmov do štátneho rozpočtu, ktorý bude relevantný v prvej polovici septembra t.r.

Marta Brodzianska

Z ROKOVANIA ODVETVOVEJ TRIPARTITY V OBLASTI CIVILNÉHO LETECTVA

V utorok 2. júla 2013 sa uskutočnilo na pôde MDVRR SR rokovanie odvetvovej tripartity v oblasti civilného letectva za účasti zástupcov ministerstva, IOZ a jeho sociálneho partnera Únie zamestnávateľov v civilnom letectve SR (ďalej len „ÚZCL“).

V zmysle programu rokovania účastníci odvetvovej tripartity vyhodnotili plnenie záverov prijatých na generálnej porade ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, prerokovali prípravu štátneho rozpočtu na rok 2014 pre leteckú dopravu. V ďalšom boli prerokované nosné témy rokovania, a to stav a fungovanie letísk a výsledky štúdie o fungovaní letísk vykonanej Výskumným ústavom dopravným v Žiline (ďalej len „VÚD“).

Ťažiskovým bodom rokovania sociálnych partnerov bol súčasný stav a fungovanie letísk na Slovensku a s tým súvisiace informácie o výsledkoch štúdie o fungovaní letísk spracovávanej VÚD. Nízka intenzita civilnej leteckej prevádzky a tomu zodpovedajúce počty vybavených cestujúcich na malých medzinárodných letiskách spôsobujú to, že tieto letiská nie sú finančne sebestačné. Ak by chcel štát zachovať ich fungovanie súčasným spôsobom, potom by ich musel v značnej miere financovať aj v budúcnosti. Nie je predpoklad, že by sa počty cestujúcich v nasledujúcich rokoch zvýšili do takej miery, že finančná podpora štátu by sa mohla úplne zastaviť, alebo aspoň výrazne klesať. Okrem toho väčšina malých medzinárodných letísk vyžaduje investície do letiskovej infraštruktúry. Vychádzajúc z vývoja a prognóz do budúcnosti, bude však problém so štátnou pomocou pre uvedené letiskové spoločnosti a z tohto dôvodu

MDVRR SR zadalo VÚD výskumnú úlohu, ktorá by mala „nájsť“ efektívny spôsob prevádzkovania malých medzinárodných letísk v SR (Poprad-Tatry, Sliač, Žilina a Piešťany). I keď výsledky postupného spracovávania úlohy boli prerokované na dvoch pracovných stretnutiach všetkých zúčastnených strán, vrátane IOZ, títo konštatovali, že štúdia nie je doposiaľ dokončená a nezodpovedá zadaniu úlohy. Preto v zmysle záverov ostatného prerokovania štúdie VÚD ju musí dopracovať.

Záver rokovania patril ďalšiemu nie menej dôležitému bodu programu rokovania – hodnotenie sociálneho dialógu na úrovni IOZ a ÚZCL a v letiskových spoločnostiach. Celková nepriaznivá situácia v oblasti civilného letectva a problémy leteckej dopravy na Slovensku majú negatívny vplyv aj na fungovanie sociálneho dialógu v letiskových spoločnostiach v pôsobnosti IOZ. Ďalším konkrétnym prejavom tohto stavu je aj doposiaľ neuskutočnené kolektívne vyjednávanie o Dodatku č. 2 ku KZVS na roky 2010-2013 pre letiskové spoločnosti s ÚZCL a taktiež stagnujúce kolektívne vyjednávanie na úrovni podnikových kolektívnych zmlúv na letiskách. Zástupcovia IOZ vyjadrili isté obavy s fungovaním sociálneho dialógu zo strany ÚZCL a preto vyzvali ÚZCL prostredníctvom jej zúčastneného zástupcu a jej jednotlivých zamestnávateľov na plnenie úloh sociálneho partnerstva vyplývajúcich z platnej KZVS na roky 2010-2013 a Dohody o spolupráci pri realizovaní úloh hospodárskeho a sociálneho partnerstva uzatvorenej medzi MDVRR SR, ÚDPT SR, ZSPS a Asociáciou odborových zväzov dopravy, pôšt a telekomunikácií.

Gabriela Pobjecká, špecialista IOZ

KONFERENCIA PRIEMYSELNEJ BIPARTITY O INOVÁCIÁCH V PRIEMYSLE

AKO UROBIŤ Z VEDY BIZNIS

Slovensko rástlo v uplynulých dekádach najrýchlejšie spomedzi transformujúcich sa krajín. Lacní zamestnanci a dovoz technológií však dnes už nestačia, zostáva nevyužitý potenciál, ktorý ponúkajú inovácie a technologický pokrok. Času nie je veľa, no dosť na to, aby Slovensko v budúcich rokoch položilo základ pre efektívnu inovatívnu ekonomiku.

Konferencia sa sústredila na podmienky pre domáci výskum a vývoj, účasť vysokých škôl a možnosti uplatnenia nových technológií. Diskusia analyzovala prekážky pre inovácie a technologický rozvoj z pohľadu firiem, výskumných inštitúcií a vysokých škôl.

Odborným garantom konferencie boli partneri priemyselnej bipartity. Zo strany zamestnávateľov sú to: Slovenská elektromechanická asociácia, Zväz automobilového priemyslu, Zväz strojárkeho priemyslu, Zväz stavebných podnikateľov Slovenska, Zväz hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie a na strane odborových združení: Integrovaný odborový zväz, Odborový zväz KOVO a Odborový zväz pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu.

Cieľmi konferencie boli:

- zhodnotiť a ukázať postavenie SR v EÚ v oblasti výskumu a vývoja;
- prejsť k praktickým úvahám a návrhom s využitím potenciálu, ktorý sa v SR nachádza, vrátane potenciálu globálnych hráčov pôsobiach v SR a s využitím potenciálu úspešných a inovatívnych slovenských firiem;
- hľadať východiská ako urobiť strategické partnerstvá v EÚ s potenciálom slovenských firiem.

V úvode konferencie predseda vlády SR Róbert Fico pozitívne zhodnotil úsilie sociálnych partnerov priemyselnej bipartity otvoriť témy, ako efektívne prepojiť vedu a výskum s priemyslom. Túto aktivitu ocenil aj podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič, ktorý vo svojom vystúpení zvýraznil pozíciu EÚ voči svetovým centráam vedy a výskumu a odporúčania opatrení na zvýšenie konkurencieschopnosti vedy a výskumu pre SR.

V prednáškach a prezentáciách prítomných zástupcov akademickej obce a podnikateľov bol opakované zdôrazňovaný prínos rozvoja vedy, výskumu a inovácií najmä z pohľadu vysokej pridanej hodnoty a stability slovenského priemyslu.

V závere konferencie sa uskutočnili dva paralelné workshopy so zameraním na aplikovaný výskum pre priemysel a výskum a spoluprácu s priemyslom na vysokých školách.

Závery konferencie:

1. Vytvoriť stabilné a funkčné podmienky pre rozvoj aplikovaného výskumu v rozhodujúcich odvetviach hospodárstva SR, aby bolo možné priame uplatnenie výstupov výskumu a vývoja do praxe.
2. Rozvinúť proces riadenia inovácií prostredníctvom Národného technologického inštitútu, ktorého úlohou bude manažovať vzťahy medzi univerzitami, Slovenskou akadémiou vied, výskumnými inštitúciami a hospodárskou sférou, vrátane podpory zapájania sa slovenských subjektov do európskej vedy, výskumu a inovácií s podporou zriadenia kontaktného pracoviska v Bruseli
3. Definovať hospodársku politiku SR, ktorá pomenuje budúce priority rozvoja Slovenska a jasne stanoví kľúčové oblasti, ktoré je potrebné rozvíjať a podporovať.
4. Rozpracovať konkrétné možnosti využívania nových nástrojov a iniciatív programu Horizont 2020, akými sú ERA Chairs, Twinning, Teming a to tak, aby SR v každej iniciatíve mala do jedného roka aspoň 1 úspešný projekt.
5. Vytvoriť podmienky pre využívanie nadobudnutej vedecko-výskumnej infraštruktúry na vysokých školách a v Slovenskej akadémii vied, ktorá je pre súkromný sektor v súčasnosti nedostupná.
6. Zmeniť orientáciu v systéme vzdelávania, vedy a výskumu na vysokých školách, ktoré dnes nie sú motivované intenzívne a efektívne spolupracovať s podnikateľským prostredím, ale zameriavajú sa najmä na vzdelávaciu a publikačnú činnosť
7. Priemyselná Bipartita bude vytvárať príležitosti pre študentov, pedagogických a vedecko-výskumných zamestnancov na aplikovaný výskum a vývoj na úrovni svetových štandardov.
8. Priemyselná Bipartita sa zasadí o vytváranie priaznivých podmienok pre kooperáciu slovenských technických vysokých škôl s najvyššími svetovými univerzitami v tých oblastiach, pre ktoré má Slovenská republika najlepšie predpoklady rozvoja.

Prípravil: Ján Kren, regionálny koordinátor IOZ

Informácia o 39. ročníku súťaže žiakov stredných odborných škôl z predpisov BOZP

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Dňa 16. mája 2013 sa v priestoroch Strednej odbornej školy, Tulipánova 2, Žilina, uskutočnilo podujatie – Celoslovenská súťaž žiakov stredných odborných škôl z vedomostí o predpisoch bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Ľšlo už o **39. ročník**, ktorého organizátorom bol, tak ako v predchádzajúcich rokoch, Integrovaný odborový zväz a spoluorganizátorom tohto ročníka bola Nadácia Friedrich Ebert Stiftung.

Medzi hosťami organizátori privítali viceprezidenta Konfederácie odborových zväzov Slavomíra Mangu, predsedu Rady mladých IOZ Jaroslava Chrupku, Stanislava Talapku, zástupcu odboru školstva a športu Žilinského samosprávneho kraja, Renátu Šinályovú, zástupkyňu Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska, Janu Blašákovú, z ČSOB. Aj oni sa prihovorili k účastníkovi akcie ale hlavne k súťažiacim, zdôraznili dôležitosť oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zaželeli im veľa šťastia pri odpovediach.

Na pôde Strednej odbornej školy, Tulipánova 2, Žilina všetkých srdečne privítal jej riaditeľ, Ing. Jozef Ilčík, PhD. Celoslovenské kolo súťaže otvoril predseda Integrovaného odborového zväzu Dušan Barčík.

Aktérmi tohtoročnej súťaže boli trojčlenné súťažné tímy chlapcov a dievčat z 13 stredných odborných škôl, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach vo svojich školách v školských kolách tejto súťaže. Žiaci súťažili každý sám za seba, bola to súťaž jednotlivcov.

So svojimi pedagógmi do Žiliny prišli súťažiť žiaci zo Strednej odbornej školy Ivánska cesta Bratislava, Strednej odbornej školy obchodu a služieb Trnava, Strednej odbornej školy stavebnej Emila Belluša Trenčín, Strednej

odbornej školy Prievidza, Strednej odbornej školy Nitra, Strednej odbornej školy technickej Prešov, Strednej odbornej školy Ostrovského Košice, Spojenej školy – Strednej odbornej školy automobilovej Banská Bystrica, Strednej odbornej školy automobilovej Košice, Strednej odbornej školy dopravnej Prešov, Spojenej školy Kremnička Banská Bystrica, Dopravnej akadémie Žilina a hosťiteľskej školy Strednej odbornej školy stavebnej Žilina.

Každoročne sú pripravované Propozície k organizovaniu súťaže, ktoré určujú postup prípravy a súťaženia žiakov od základného školského kola až po záverečné celoslovenské kolo. Súťaž prebiehala v dvoch okruhoch:

- Všeobecné predpisy na zaistenie BOZP (obsahovali 40 otázok – vybrané okruhy zo zákona o BOZP, Zákonníka práce, Zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia, z oblasti pracovného prostredia,...)
- Testová časť z praktických simulovaných situácií (žiakom bolo premietnutých 10 krátkych videofilmov s postavičkou NAPO a v časovom limite 3 minúty na každý film mali stručne napísať, aké porušenia bezpečnej práce vo filme videli. Porota každú správnu odpoveď ohodnotila 1 bodom.)

V záujme objektívneho posudzovania znalostí súťažiacich musí byť, a aj bola, porota zložená z odborníkov v tejto oblasti. Predsedom poroty, tak ako aj po minulé roky, bol Ján Rapan, ktorý túto súťaž dlhé roky pripravoval, členom poroty bol Karol Hatiar zo STU Bratislava a inšpektor Inšpektorátu práce zo Žiliny, vedúci oddelenia dopravy a služieb Stanislav Berzák.

Každoročne si prví traja víťazi - jednotlivci odnášajú hodnotné vecné ceny, v súťaži škôl víťazná škola získava Putovný pohár, Pohár ročníka súťaže a diplom. Školy umiestnené na 2. a 3. mieste získavajú diplom, a tiež aj ostatní súťažiaci, spolu s darčekom od sponzorov.

VÝSLEDKY SÚŤAŽE

Ocenenia za súťaž jednotlivcov si prevzali títo žiaci:

1. miesto: **Dávid JENKUT** (Stredná odborná škola technická Prešov)
2. miesto: **Dávid BABINČÁK** (Stredná odborná škola dopravná Prešov)
3. miesto: **Mário KUNDRÁT** (Stredná odborná škola dopravná Prešov)

Tradične boli ocenené aj stredné odborné školy, ktorých reprezentanti v súčte získali najviac bodov:

1. miesto: **Stredná odborná škola dopravná Prešov**
2. miesto: **Stredná odborná škola technická Prešov**
3. miesto: **Stredná odborná škola stavebná Žilina**

Cenu spol. SOREA Bratislava sa organizátori rozhodli venovať najlepšej súťažiackej, nakoľko súťaže sa zúčastnili len tri dievčatá. Tej najlepšej – **Dominike Šuníkovej zo Strednej odbornej školy Prievidza** patrí víkendový pobyt pre dve osoby do hotela SOREA HUTNÍK, Tatranské Matliare za najvyšší počet získaných bodov.

Vedomosti súťažiacich v tomto ročníku boli hodnotené ako vynikajúce, aj preto bolo organizátorom ľúto, že nemohli odmeniť všetkých súťažiacich rovnako hodnotnými darmi. No snáď ich to posunie ďalej, prihlásia sa aj na budúce a zabojujú o lepšie miesto.

Náklady na súťaž boli hradené z rozpočtu IOZ a zo sponzorských príspevkov.

Súťaž sponzorovali spoločnosti:

Československá obchodná banka

Inžinierske stavby, a.s. Košice, člen skupiny COLAS

ZO ECHOZ pri spol. Slovaft Bratislava

Spol. SOREA Bratislava

Upomienkové predmety venovala všetkým účastníkom Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky.

Veľké poďakovanie patrí hosťovskej škole, kde sa súťaž konala a to **Strednej odbornej škole, Tulipánova 2, Žilina**, nakoľko zainteresovaní zamestnanci pripravili súťaž po organizačnej stránke skvele, všetci účastníci súťaže sa cítili na pôde školy príjemne.

Spracovala: Iveta Kucová, garant súťaže

Z ČINNOSTI RADY MLADÝCH ODBORÁROV IOZ

Dôležitou súčasťou vnútrozväzovej činnosti je práca s členskou základňou, s dôrazom na prácu s mladými ľuďmi. Aj preto bol v roku 2009 založený poradný orgán IOZ – Rada mladých odborárov IOZ (RMO IOZ). V roku 2012 sa na Donovaloch uskutočnilo prvé stretnutie mladých odborárov IOZ. Cieľom bolo oboznámiť mladých ľudí – členov IOZ s postavením a významom odborov pre zamestnancov. Z tohto stretnutia vzišla požiadavka účastníkov organizovať ďalšie takéto stretnutia aj v ďalších rokoch.

RMO IOZ predložila Úradu IOZ návrh na ich organizovanie a Predsedníctvo IOZ na svojom rokovaní dňa 4. apríla 2013 schválilo technicko-organizačné zabezpečenie 2. stretnutia mladých odborárov IOZ. Cieľom stretnutia bolo rozšírenie vedomostí mladých z činnosti odborov, overenie uplatňovania získaných teo-

V druhej časti sa účastníci venovali spoločensko-sportovým aktivitám, kde dominoval turistický pobyt v krásnom prostredí okolia Terchovej. Vyhodnotenie tejto aktivity prinieslo závery, ktoré by mali skvalitniť činnosť v tejto oblasti práce s členskou základňou v ďalšom období.

Stretnutie obsahovo a organizačne zabezpečili RMO IOZ a Úrad IOZ. Celkovo sa na stretnutí zúčastnilo 24 mladých odborárov. Okrem 3 členov Rady mladých odborárov IOZ (ZO Letisko Poprad, Sungwoo Hitech Slovakia a IOZ) boli prítomní zástupcovia zo ZO IOZ: Holcim Rohožník (3), RSÚC Nové Zámky (1), BBRSC Žiar nad Hronom (1), Sungwoo Hitech Slovakia (1), Novesta Partizánske (2), DPB Autobusy (2), DPM Košice (1), VHS Turňa nad Bodvou (2). Tohtoročného stretnutia sa zúčastnili aj mladí zástupcovia z partnerských odborových

zväzov z Českej republiky a to: 3 členovia Komisie mladých OS Stavba ČR (KM OSS ČR), 2 zástupkyne OS TOK ČR a 2 zástupcovia OS DOSIA.

Ťažiskovými témami s veľkým prínosom pre mladých boli témy: postavenie a úloha odborov v spoločnosti, postavenie a právomoci zamestnancov a odborov, otázky BOZP ako jedného zo základných práv zamestnanca. Rokovanie otvoril a viedol predseda RMO IOZ Jaroslav Chrupka. Obsahové témy predniesli Dušan Barčík, predseda IOZ, Marta Brodzianska, podpredsedníčka IOZ a Iveta Kucová, zväzová inšpektorka IOZ, ktorí s prítomnými následne diskutovali na všetky prednesené témy a otázky. Za Českú republiku (ČR) sa prihovaril predseda Komisie mladých OS Stavba ČR Tomáš Krejčí, ktorý odovzdal pozdravy od kolegov z KM a k obsahovým témam sa za ČR vyjadril podpredseda OS STAVBA ČR, Milan Vomela. Okrem iného prítomní diskutovali o cieľoch a úlohách IOZ smerom k svojim členom, k základným organizáciám. Účastníci následne uviedli vlastné skúsenosti s činnosťou odborov. Nakoľko sa stretnutia zúčastnili aj mladí odborári z Čiech, tým sa naplnil aj cieľ informovania sa vzájomne o stave a práci mladých v oboch krajinách. Boli načrtnuté možnosti prepojenia spolupráce aktivít mladých odborárov zo Slovenska a Čiech.

Stretnutie mladých odborárov bolo obsahovo naplnené aj rôznymi spoločensko-sportovo

retických vedomostí z prvého stretnutia v praxi, aktivizácia mladých ľudí v odboroch, systém práce s mladými ľuďmi, vzájomná výmena informácií k aktuálnej spoločensko-politickej situácii na Slovensku a v Čechách, problematika práce odborov na úrovni zväzu i ZO IOZ a jeho partnerských odborových zväzov z Čiech, návrhy na riešenie úloh a problémov. Organizátorom stretnutia boli RMO IOZ a Úrad IOZ. Finančne akciu podporila Nadácia Friedrich Ebert Stiftung. Stretnutie sa konalo v dňoch 13. – 15. júna 2013 v Stredisku internátnej prípravy ŽSR v Strečne.

V prvej časti podujatia sa hovorilo o postavení a úlohách odborov v spoločnosti a v pracovnoprávných vzťahoch. Boli zdôraznené ciele a úlohy odborového zväzu vo vzťahu k svojim členom i základným organizáciám. Na to nadviazala panelová diskusia a názorové spektrum účastníkov stretnutia.

– turistickými aktivitami, ku ktorým môžeme zahrnúť: spoločenské posedenie pri živej hudbe, návšteva Jánošíkových dier v Terchovej (sústava tiesňav a kaňonov v národnej prírodnej rezervácii Rozsutec).

Na záver stretnutia boli sformulované samotnými účastníkmi odporúčania do budúcnosti.

Všetci zúčastnení zhodne konštatovali, že stretnutie malo význam a splnilo očakávania. Mladí odborári chcú v podujatiach takéhoto charakteru pokračovať aj v budúcnosti.

Kamila Horínková, asistentka predsedu

STRETNUTIE MLADÝCH ODBORÁROV IOZ – 13. – 15. 6. 2013, STREČNO

Účastníci stretnutia spoločne sformulovali nasledovné závery:

Čo som očakával/a:

- väčší počet účastníkov oproti minulému roku
- vedel do čoho ide, spoznať nových ľudí
- účasť minuloročných účastníkov, nie celkovo sa to zrealizovalo podľa záverov z minuloročného stretnutia, každý účastník mal získať jedného nového účastníka
- nemal predstavu celkovo o stretnutí
- doteraz nevedela o odboroch takmer nič, verila, že vďaka stretnutiu sa dozvie, čo ju zaujíma
- neočakával nič, výlet na Slovensko
- prekvapivo väčší počet vekovo mladých ľudí, myslel, že tu bude viac vekovo starších, prekvapenie, že sú tu aj kolegovia z iných odborových zväzov z Čiech
- myslel, že to bude strata času, ale nebola
- bol vyslaný z podniku ako najmladší, nevedel do čoho ide
- očakával, že to bude viac formálne, ale je s realizáciou veľmi spokojný

Čo sa naplnilo:

- naplnilo sa očakávanie, a poslanie stretnutia, vďaka predchádzajúcej kritike predsedov ohľadom informovanosti mladých členov a prispelo k väčšej informovanosti
- rozšírila si obzor, získala viac informácií o odboroch
- spokojnosť s programom, naplnenie celého programu
- stretnutie má stúpajúci trend
- získanie nových informácií
- „nechce sa mi ísť domov“
- výmena informácií oboch strán, tak ako zo slovenskej, tak aj z českej strany
- naplnilo sa čo očakával/a
- príjemné zážitky
- milo prekvapený z akcie, spoznal nové firmy
- človek má iný pohľad o problémoch aj v iných firmách
- pozitívne hodnotila aktivitu účastníkov
- dobrý krok bol, že na stretnutie boli pozvaní aj kolegovia z Čiech
- celkovo vyššia úroveň akcie v porovnaní s minuloročným stretnutím na Donovaloch

Odporúčam pre budúcnosť:

- pokračovať v realizácii takýchto akcií pre mladých odborárov
- viac tlačiť na predsedov ZO, od predsedov ZO sa k členom nedostávajú informácie,
- väčšiu motiváciu mladých ľudí
- snaha zrealizovať takúto akciu aj v Čechách
- rozširovať informácie ohľadom odborov
- nerozmýšľať nad zrušením takéhoto typu akcie, zrealizovať 3. stretnutie mladých IOZ
- vysvetľovať neustále ľuďom všeobecne zmysel odborov a snahu spoločnej realizácie problémov
- šíriť informácie získané na stretnutí medzi svojich kolegov, nakoľko informácie zo strany predsedov ZO sú minimálne, viac tlačiť na predsedov ZO v oblasti šírenia informácií, „ja prídem teraz ako ten zapálený“, dávať (podsúvať) ľuďom informácie a nenechať to iba na tom, aby si ich sami hľadali, nedôvera v predsedu vo vlastnej ZO
- viac ľudí z viacerých firiem, získavať ľudí do odborov aj vďaka tejto akcii
- bola by škoda to rozpustiť
- viac chodiť medzi ľuďmi, samotné nástenky v ZO nestačia k šíreniu rôznych informácií
- nenechať si znechutiť prácu v odboroch, pokračovať v tejto práci
- väčšiu reklamu, propagáciu akcie
- častejšie organizovať takéto akcie
- vybrať tých správnych ľudí, lebo veľa záleží od ľudí
- šíriť zmysel a podstatu odborov
- nadchnúť ľudí
- spojiť mladšiu a staršiu generáciu v smere šírenia a využívanie informácií formou internetu, nakoľko je v tomto dosť veľký problém
- dať námety na rozpracovanie problémov zo strany účastníkov
- vzájomná výmena informácií a snaha v ich realizácii
- nehanbiť sa za to, že sme členmi odborov, stáť si za svojou prácou, obhájiť si ju
- priamo informovať účastníkov formou e-mailov o rôznych záležitostiach a aktivitách zväzu (e-správy, metodika)

ZAHRANIČNÉ AKTIVITY ODBOROVÉHO ZVÄZU

PRACOVNÉ ROKOVANIE SKUPINY WIESBADEN STAVEBNÍCTVA V BUDAPEŠTI

Pravidelné pracovné rokovanie predstaviteľov odborových zväzov stavebníctva strednej Európy, t.j. skupiny Wiesbaden – W6 sa konalo 3. – 4. 6. 2013 v Budapešti. Maďarskí kolegovia z EFEDOSZSZ privítali na rokovaní predstaviteľov partnerských odborových zväzov z Rakúska, Čiech, Nemecka a Poľska. Náš odborový zväz po dohode zastupoval OS STAVBA ČR (delegovaní zástupcovia sa z mimoriadnych dôvodov nemohli zúčastniť).

V úvode rokovania zástupcovia jednotlivých zväzov prezentovali situáciu, vývoj a prípadné zmeny od stretnutia v roku 2012 v Českej republike, a to súčasnú situáciu odborov v partnerských krajinách, kľúčové problémy odborových zväzov v spolupracujúcich krajinách, situáciu v stavebníctve a v kolektívnom vyjednávaní v tomto rezorte. Zhodne konštatovali, že podmienky v rezorte stavebníctva aj v dôsledku pretrvávajúcej krízy sa nezlepšujú, skôr naopak. V dôsledku nedostatku zákaziek, najmä štátnych, pokračovaním obmedzení v stavebníctve následne dochádza naďalej k prepúšťaniu. Určitý pozitívny posun pokračuje napr. v Nemecku, kde pre oblasť energetickej ochrany budov vláda, aj po tlaku odborov, uvoľnila na obnovu a zatepľovanie starých budov finančné prostriedky, čo otvára nové trhy pre prácu v stavebníctve. Avšak aj napriek dobrej ekonomickej situácii takmer 25 % občanov má problémy so zamestnanosťou, rastie počet občanov, ktorí dostávajú od štátu sociálne

dávky na vyrovnanie mzdy. Takýto vývoj v silnej nemeckej ekonomike má negatívny vplyv na štáty EÚ.

Dôležitým bodom rokovania bola jedna z tém prerokovávaná a riešená aj v štruktúrach EÚ a to migrácia zamestnancov, s dôrazom na stavebný priemysel, migráciu zamestnancov tretích krajín, vysielaných zamestnancov nadnárodnými spoločnosťami, ako aj na presadzovanie smernice o vysielaní. Účastníci zhodne konštatovali, že migrácia zamestnancov je nutnosťou a potrebou pre základné riešenia odborových zväzov v otázkach zamestnanosti a pracovnoprávných vzťahov.

Nemenej dôležitou otázkou bolo prerokovanie cieľov a spolupráce partnerských zväzov na ďalšie obdobie. Účastníci zdôraznili potrebu ďalšieho rozvoja spolupráce Wiesbadenskej skupiny, vyjadrili presvedčenie o potrebe spoločných aktivít na európskej úrovni v záujme upevnenia postavenia celého odborového hnutia v stavebníctve. Tu je úloha pred odborovými centrálnami pri riešení integrácie, kde integrujúcim prvkom musí byť EFBWW.

Prítomní sa zaoberali aj prípravou zjazdu BWI, prerokovali požiadavku švajčiarskych kolegov o ich prijatie do skupiny W6. Rokovanie v roku 2014 sa bude konať v Slovenskej republike, ktorého organizátorom a garantom bude IOZ.

ZÁSTUPCOVIA EURÓPSKÝCH ZAMESTNANECKÝCH RÁD V PRAHE

V súlade s Dohodou o spolupráci medzi Integrovaným odborovým zväzom a Odborovým svazom STAVBA České republiky a Plánom činnosti a aktivít IOZ na rok 2013 sa v Prahe v dňoch 6. – 7. júna 2013 stretli na spoločnom rokovaní predstavitelia základných organizácií IOZ a OS STAVBA ČR, zástupcovia zamestnancov v príslušných európskych zamestnaneckých rádách skupín VINCI, HOLCIM, SKANSKA, COLAS - BOUYGUES.

Za hostiteľskú stranu rokovania viedol Milan Vomela, podpredseda OS STAVBA ČR a za IOZ Marta Brodzianska, podpredsedníčka IOZ. Za zástupcov zamestnancov – členov príslušných EZR sa IOZ sa rokovania zúčastnili:

- [skupina HOLCIM](#) - Stanislav Doležal, predseda ZO IOZ Holcim (Slovensko), a.s., člen Predsedníctva IOZ,
- [skupina COLAS – BOUYGUES](#) - Stanislav Biroš, predseda ZO IOZ Inžinierske stavby, a.s. Košice – závod 06 Prešov, člen Snemu IOZ,
- [skupina VINCI](#) - Peter Rak, predseda ZO IOZ EUROVIA SK, a.s. Košice – závod 01, člen RR IOZ Košice.

V úvode rokovania predstavitelia obidvoch zväzov prítomným podali informácie o aktuálnych úlohách a situácii v partnerských odborových

zväzoch. Následne prerokovali otázky, ktoré ovplyvňujú rezort stavebníctva v obidvoch krajinách, s poukázaním na pretrvávajúce problémy v tomto rezorte, jeho pokračujúci prepád, čo má za následok zhoršovanie vyjednávacích pozícií zástupcov zamestnancov pri vyjednávaní kolektívnych zmlúv, pokračujúce prepúšťanie a následný pokles členskej základne.

Rozhodujúcim obsahom rokovania boli otázky EZR. Prítomní zástupcovia jednotlivých EZR podali informácie o úlohách, činnosti, spôsobe a formách rokovaní, prijímaní záverov v jednotlivých EZR. Významnou časťou rokovania bola výmena skúseností a odporúčaní pre zjednocovanie stanovísk, hľadanie riešení a spoločných postupov zástupcov zamestnancov pri rokovaníach a konzultáciách so zástupcami zamestnávateľov na nadnárodnej úrovni.

V závere rokovania účastníci zhodne konštatovali, že pracovné rokovanie splnilo svoj cieľ a prijali spoločné odporúčania k pokračovaniu výmeny skúseností pri príprave rokovaní EZR, riešení problémov, zjednocovaní postupov zástupcov SR a ČR pri rokovaníach jednotlivých EZR, odporučili takéto pracovné rokovania organizovať pravidelne. Vzhľadom na ojedinelosť spoločného rokovania zástupcov EZR dvoch partnerských OZ, odporučili vedeniam IOZ a OS STAVBA ČR informovať o obsahu príslušné EZR.

Príspevky pripravila: Marta Brodzianska, podpredsedníčka IOZ

V LETNÝCH MESIACHOCH SA USKUTOČNIA

17. júl – odvetvové stretnutie členov IOZ a GBH v rámci projektu OGB a KOZ SR „Trh práce plus“ Viedeň

30. júl – zasadnutie Regionálnej rady v Bratislave

1. august – rokovanie Predsedníctva IOZ

5. september – zasadnutie Revíznnej komisie IOZ

5. september – rokovanie Predsedníctva IOZ

5. a 6. september – zasadnutie Snemu IOZ

SPEKTRUM

Časopis pre členov a funkcionárov Integrovaného odborového zväzu. Vydáva IOZ SR. Adresa redakcie: Vajnorská 1, 815 70 Bratislava, tel/fax: 02/55422764, e-mail: ioz@ioz.sk. Redaktor: Gabriel Dudinský. Redakčná rada: Dušan Barčík, Marta Brodzianska. Grafická úprava: Mojmír Zmija, Bratislava. Tlač: Knihtlač Gerthofer, Struhárova 2, 900 51 Zohor.